

Stadsschouw De Resident

Eind vorige eeuw besloot de gemeente De Resident te ontwikkelen: een gemengd gebied met hoogbouw als schakel tussen het historische centrum en station Den Haag Centraal. Oorspronkelijk zou de beroemde stedenbouwkundige Norman Foster het stadsontwerp maken, maar hij trok zich pijlsnel terug toen bleek dat het honorarium 150.000 Nederlandse guldens was in plaats van Engelse ponden die toen 3,5 maal zo veel waard waren. Rob Krier nam de opdracht wel graag aan.

Krier legde de nadruk op de openbare ruimte, het samenvoegen van functies en op het aansluiten bij de architectuur van de bestaande stad en de beleving vanuit het oogpunt van de voetganger. Hij was daarmee zijn tijd ver vooruit. Tien Nederlandse, meest Haagse, en internationale architecten ontwierpen de individuele gebouwen, te weten Muzentoren, Zurichtoren, Hoftoren en Helicon en Castalia, deze laatste in de volksmond de Haagse Tieten geheten. Het moest er 'Haags' worden door 'edele materialen' als baksteen en natuursteen, het bestratingspatroon en de bomen, die alle verwijzen naar het Plein en het Binnenhof.

Wat vinden we nu?

Vijfentwintig jaar later organiseerde Platform Stad een gebiedsschouw rond de vraag: *Hoe ervaren wij dit nu, waar zijn we wel en niet blij mee?* Er waren inleidingen door Richard Koek, destijds de landschapsarchitect voor alle onbebouwde ruimten en nu expert stedenbouw bij de gemeente Den Haag, alsmede door Peter Drijver, de ontwerper van twee appartementengebouwen met winkels, de restauratie van de Vrijmetselaarsloge en de parkeertree aan de Fluwelen Burgwal. Ook wijkagent Fons Lens, Jan Elsinga, bestuurslid van de bewonersorganisatie, Mirko Buining, gemeentelijk projectleider stedelijke ontwikkeling, en bewoners kwamen aan het woord.

Foto: Esther Langendam

De Resident. Foto: Google Earth

Na professionele recensies van Annemieke Fontein, landschapsarchitect bij de gemeente Rotterdam, en Eric van der Kooij, voorzitter van de Beroepsvereniging van Nederlandse Stedenbouwkundigen en Planologen (BNSP), gingen de aanwezigen gewapend met een Googlemapfoto het gebied in. Er ontspannen zich levendige debatten over de nog steeds modern aandoende stedenbouw, zowel in positieve als negatieve zin. Destijds was de keus om het gebied niet vol te zetten met losse woontorens, maar deze te combineren in straten met wooncomplexen van zes lagen. Deze afwisseling zorgt voor een hoge (woon)dichtheid, meer lucht, meer (zon)licht en een beter contact met de straat. Er wonen daardoor ook gezinnen met kinderen. Dat zou beter kunnen als de appartementen niet allemaal even klein waren, als er meer speelmogelijkheden zouden zijn en minder harde openbare ruimte, die bij hitte teveel opwarmt. Groen en water zijn onontbeerlijke voorzieningen die moeten bijdragen aan een aangename leefomgeving van dit gebied. Misschien wat kleine 'bedriegertjes', met aan een of twee kanten een stenen zitrand?

Er kan misschien ook een speeltuintje aangelegd worden met wat banken. Die zijn ooit weggehaald vanwege de hangjongeren. Volgens de wijkagent is hier geen veiligheidsprobleem, eerder een gevoel van onveiligheid. Alleen de Calliopestraat blijft wat veiligheid betreft een probleem. Als de openbare ruimte samen met de bewoners en horeca beter wordt ingevuld en benut, kan daar ook meer georganiseerd worden, wat de leefbaarheid zal verbeteren. Dat de fraaie entreehal van het tot hotel verbouwde kantoor inmiddels openbaar is, vormt een goede start. Studenten gaan daar nu studeren.

Maar het is toch nog te veel een doorgangsgedebied. De openbare looproutes door de gebouwen verergeren dat, net als de vele geparkeerde fietsen, deze zouden in de kelders geplaatst moeten worden of in een buurtstalling. Ook de smalle colonnades vindt men minder geslaagd, want huiseigenaren kunnen daar niets mee. Het is goed dat er aan het plein wordt gewoond, maar er moet beter worden nagedacht over de storende inblikwerende raambekleding.

Verbeteringen

In de doorsteek van het Muzenplein naar de Fluwelen Burgwal zijn op initiatief van de bewoners al bloemperken en geveltuinen gekomen, wat de omgeving direct opfleurt. Waar dat niet kan, zou meer gevelgroen kunnen komen. En grotere boomspiegels, want die zijn nu kleiner dan de kruinen en dat is niet goed voor de bomen. De besloten binnentuinen zijn erg verwaarloosd. De gemeente is met de corporaties in gesprek over het aanstellen van conciërges met een bijbehorende woning.

Foto: Esther Langendam

De algemene conclusie: Een geslaagde opzet die door relatief kleine ingrepen nog kan winnen aan leefbaarheid. En het schouwinitiatief verdient navolging elders.

[Christine Sijbesma](#),

Werkgroep Stedelijke Vernieuwing
sv@vriendenvandenhaag.nl

Vriendenbezoek aan Amare

Al in 1974 lieten de Vrienden van Den Haag zich horen in de discussie over het verpauperde en toen al deels gesloopte Spuigebied. Zij pleitten in een brief aan de Haagse gemeenteraad om daar een cultuurcentrum te realiseren.

Na een moeizaam en langdurig proces opende Amare bijna vijftig jaar later op die plek haar deuren. Bij het bezoek op 1 oktober schetste voorzitter Rupert van Heijningen nog eens het historisch belang van het culturele leven in Den Haag.

Ongeveer zeventig Vrienden werden ontvangen en toegesproken door Leontien Wiering, algemeen directeur van dit 'cultuurhuis van de 21e eeuw'. Zij was trots op de realisatie van Amare waar het Nederlands Danstheater, het Koninklijk Conservatorium en het Residentieorkest zijn samengebracht.

*Amare is van
alle inwoners van
Den Haag*

Het biedt een podium voor ontmoeting, talentontwikkeling en culturele activiteiten voor alle inwoners van Den Haag. Een centrum dat zich in drie jaar tijd steeds meer heeft bewezen. "Amare is van alle inwoners van Den Haag". De mogelijkheid om vriend van Amare te worden onderstreept die ambitie nadrukkelijk.

Tijdens de rondleiding bleek hoe gevarieerd en ingenieus het gebouw is opgezet. Delen van het gebouw zijn dagelijks voor het publiek openbaar toegankelijk in het kader van "Open Amare".

[Robbert Coops](#)